

BELGISCHE KAMER VAN  
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

13 juni 2018

**WETSONTWERP****tot wijziging van diverse bepalingen die  
betrekking hebben op de politiediensten en  
betreffende de Romeinse instellingen**AMENDEMENTEN  

---

---

*Zie:*Doc 54 **3089/ (2017/2018):**  
001: Wetsontwerp.CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS  
DE BELGIQUE

13 juin 2018

**PROJET DE LOI****modifiant des dispositions diverses relatives  
aux services de police et relatif aux  
institutions romaines**AMENDEMENTS  

---

---

*Voir:*Doc 54 **3089/ (2017/2018):**  
001: Projet de loi.

8771

## Nr. 1 VAN DE HEER THIÉBAUT c.s.

## Art. 4

**In het ontworpen eerste lid, tussen de woorden “de lichamelijke integriteit van personen” en de woorden “ernstig wordt bedreigd” de woorden “onmiddellijk en zeer” invoegen.**

## VERANTWOORDING

Aangezien de voorliggende bepaling een flagrante schending inhoudt van de grondwettelijke bescherming van de privéwoning, dienen duidelijke bakens te worden vastgesteld omtrent de omstandigheden waarin een dergelijke woonstschending kan worden overwogen.

De dringende noodzaak van de interventie moet bijgevolg ook in het wetgevend kader naar voren komen. Die dringendheid wordt bovendien uitdrukkelijk vermeld wanneer een ramp, onheil of een schadegeval dreigt, maar noch uit de tekst van het wetsontwerp, noch uit de memorie van toelichting blijkt dat die dringende noodzaak tevens zou gelden wanneer het leven of de fysieke integriteit van personen in gevaar zou zijn.

Een dergelijke inperking vloeit trouwens voort uit het evenredigheidsbeginsel, volgens hetwelk de overheden erop moeten toezien dat er geen andere middelen zijn die in mindere mate afbreuk doen aan de individuele rechten en vrijheden om het beoogde – legitieme – doel te bereiken.

Er wordt voorgesteld het woord “zeer” toe te voegen, ter wille van de samenhang met het tweede punt van hetzelfde artikel.

## N° 1 DE M. THIÉBAUT ET CONSORTS

## Art. 4

**A l’alinéa 1<sup>er</sup> en projet, apporter les modifications suivantes:**

**1° insérer les mots “de manière imminente” entre les mots “gravement menacées” et le mot “fouiller”;**

**2° insérer le mot “extrêmement” avant les mots “gravement menacées”.**

## JUSTIFICATION

Considérant que la disposition à l’examen constitue une atteinte importante à la protection constitutionnelle du domicile privé, il importe de fixer les balises claires quant aux circonstances dans lesquelles le recours à une telle violation du domicile peut être envisagé.

Dès lors, le caractère d’urgence de l’intervention doit également apparaître dans le cadre de législatif. Ce caractère urgent est d’ailleurs souligné en ce qui concerne les risques de calamités, de catastrophes ou de sinistres, - il ne ressort pas de l’économie du texte, ni de l’exposé des motifs que ce même caractère d’urgence de trouverait pas à s’appliquer dans le cadre d’une menace à la vie ou à l’intégrité physique des personnes.

Une telle limitation découle par ailleurs du principe de proportionnalité, suivant lequel il appartient aux autorités de s’assurer qu’il n’existe pas de voies moins attentatoires aux droits et libertés individuels d’atteindre l’objectif – légitime – poursuivi.

L’addition du terme “extrêmement” est proposée par souci de cohérence avec le deuxième point du même article..

Eric THIÉBAUT (PS)  
Nawal BEN HAMOU (PS)  
Julie FERNANDEZ FERNANDEZ (PS)  
Isabelle PONCELET (cdH)  
Gilles VANDEN BURRE (Ecolo-Groen)  
Alain TOP (sp.a)

## Nr. 2 VAN DE HEER THIÉBAUT c.s.

## Art. 4

**In het bepaalde onder 2°, de volgende wijzigingen aanbrengen:**

**1° na de woorden “uitermate ernstig” de woorden “en onmiddellijk” invoegen;**

**2° deze bepaling aanvullen met de woorden “, en wanneer met de onder 1° bedoelde persoon geen contact kan worden opgenomen”.**

## VERANTWOORDING

Aangaande de dringende noodzaak van het optreden wordt verwezen naar de verantwoording van amendement nr. 1.

Betreffende de noodzaak om te trachten contact te leggen met de persoon die normalerwijze het genot van de plaats heeft, wordt verwezen naar het advies dat de vereniging van onderzoeksrechters heeft verstrekt aangaande de constitutionele bescherming van de woning.

De mogelijkheid om een woning te betreden volgens de nadere voorwaarden waarvan de herstelling hier wordt beoogd, vormt een uitzondering op de vereiste van een toestemming, die zelf al een uitzondering is op de onschendbaarheid van een privéplaats: hoewel de tekst die de ontworpen bepaling beoogt te wijzigen, de toestemming veronderstelt van de persoon die daadwerkelijk het genot van de plaats heeft, voorziet hij vooral in de mogelijkheid om het zonder te doen ingeval niet op passende wijze met die persoon contact kan worden gelegd.

Die beperking lijkt het werk van de politie, wanneer zij de hier beoogde bijstand verleent aan personen in gevaar, niet op onredelijke wijze te belemmeren.

## N° 2 DE M. THIÉBAUT ET CONSORTS

## Art. 4

**Au 2° en projet, apporter les modifications suivantes:**

**1° insérer les mots “et imminents” après les mots “extrêmement graves”;**

**2° compléter ce point par les mots “et que la personne visée au 1° ne peut être contactée utilement.”.**

## JUSTIFICATION

En ce qui concerne le caractère urgent de la nécessité d'intervenir, il est renvoyé à la justification de l'amendement n° 1.

Quant à la nécessité de chercher à contacter la personne jouissant normalement des lieux, il est renvoyé à l'avis rendu par l'association des juges d'instruction en ce qui concerne la protection constitutionnelle du domicile.

En effet, la possibilité de pénétrer dans le domicile telle qu'encadrée aujourd'hui par les termes qu'il est suggéré de rétablir ici constitue une dérogation à l'exception de l'inviolabilité d'un lieu privé que constitue le consentement: si le texte que disposition en projet entend modifier sous-entend le consentement de la personne qui a la jouissance effective des lieux, elle prévoit surtout la possibilité de s'en passer, si celle-ci ne peut être contactée utilement.

Il n'apparaît pas que cette limitation entrave de façon déraisonnable le travail de la police dans le cadre de l'assistance à personne en danger visé par l'hypothèse présente..

Eric THIÉBAUT (PS)  
 Nawal BEN HAMOU (PS)  
 Julie FERNANDEZ FERNANDEZ (PS)  
 Isabelle PONCELET (cdH)  
 Gilles VANDEN BURRE (Ecolo-Groen)  
 Alain TOP (sp.a)

## Nr. 3 VAN DE HEER THIÉBAUT c.s.

## Art. 4

**Het ontworpen eerste lid aanvullen met een tweede lid, luidende:**

*“De doorzoeking mag geen andere doelstelling hebben dan het opsporen van de oorzaak voor het gevaar dat het optreden zelf rechtvaardigt. Naar aanleiding van die doorzoeking mogen geen bestuurlijke overtredingen worden vastgesteld die geen rechtstreeks verband hebben met het gevaar dat de betreding van de plaats rechtvaardigt. Het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten moet de inachtneming van die beslissing a posteriori controleren.”.*

## VERANTWOORDING

Er moet worden verduidelijkt dat het gebruik van die interventiemogelijkheid geen andere doelstelling mag hebben dan het uitschakelen van het gevaar dat eraan ten grondslag ligt. De doorzoeking mag geen voorwendsel vormen voor andere doelstellingen inzake bestuurlijke politie, bijvoorbeeld in verband met de administratieve status van de bewoners van de bezochte plaatsen.

Er zijn waarborgen nodig opdat van de voorliggende bepaling geen oneigenlijk gebruik zou worden gemaakt door ze aan te wenden om overtredingen op te sporen die onder andere regelingen vallen, zoals die uit het Sociaal Strafwetboek of de onderzoeken van gerechtelijke politie. Dat geldt des te meer aangezien de bepaling opdrachten van bestuurlijke politie betreft, die dus niet door een magistraat worden gecontroleerd.

Rekening houdend met het aspect “dringendheid” (dat werd uitgewerkt in de twee andere door de PS-fractie ingediende amendementen), kan het moeilijk lijken om op voorhand de relevantie van de interventie te onderzoeken. Aangezien ter zake in grote mate van de onschendbaarheid van de woning wordt afgeweken, zou het daarentegen goed zijn dat achteraf

## N° 3 DE M. THIÉBAUT ET CONSORTS

## Art. 4

**Compléter l’alinéa 1<sup>er</sup> en projet par un alinéa 2, rédigé comme suit:**

*“La fouille ne peut avoir d’autre objet que de rechercher la cause du danger justifiant de l’intervention elle-même. Le résultat de cette fouille ne saurait mener à la constatation d’infractions administratives sans rapport direct avec le danger ayant motivé l’intrusion dans les lieux. Le comité permanent P est chargé de s’assurer a posteriori du respect de cette décision.”.*

## JUSTIFICATION

Il convient de clarifier que le recours à cette faculté d’intervention ne peut avoir d’autre objet que d’écarter le danger qui la motive. Il ne saurait être question d’admettre que celui-ci puisse servir de prétexte à d’autres objectifs de police administrative, par exemple en ce qui concerne le statut administratif des occupants des lieux visités.

Il importe de s’assurer que la disposition à l’examen ne puisse non plus être détournée de sa finalité en vue de rechercher d’autres infractions qui seraient encadrée par ailleurs – que ce soit dans le code pénal social ou dans le cadre d’enquêtes de police judiciaire. A fortiori si l’on considère que la disposition vise des missions de police administrative, c’est-à-dire échappant au contrôle d’un magistrat.

Compte tenu de l’urgence (développée sous les deux autres amendements déposés par le groupe PS), il peut apparaître difficile de procéder à un examen a priori de la pertinence de l’intervention. Il serait par contre bienvenu, au vu de l’importance de l’atteinte à l’inviolabilité du domicile, qu’un examen a posteriori établisse clairement les circonstances

een onderzoek wordt gevoerd naar de omstandigheden die de interventie rechtvaardigden, zonder dat daarvoor een klacht zou moeten worden ingediend; een dergelijke regeling geldt bijvoorbeeld ook voor de schietincidenten.

justifiant de l'intervention sans qu'une plainte ne soit nécessairement déposée – comme c'est le cas par exemple des incidentes de tir.

Eric THIÉBAUT (PS)  
Nawal BEN HAMOU (PS)  
Julie FERNANDEZ FERNANDEZ (PS)  
Isabelle PONCELET (cdH)  
Gilles VANDEN BURRE (Ecolo-Groen)  
Alain TOP (sp.a)

## Nr. 4 VAN DE HEER PIVIN c.s.

## Art. 4

**In het bepaalde onder 2°, na de woorden “uitermate ernstig” de woorden “en ophanden zijnde” invoegen.**

## VERANTWOORDING

Artikel 4, 2°, van het wetsontwerp bepaalt dat het gevaar “uitermate ernstig” moet zijn opdat de politieambtenaren bij de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke politie gebouwen, bijgebouwen en vervoermiddelen mogen doorzoeken.

Ingeval aan de af te toetsen ernst geen tijdsvoorwaarde wordt gekoppeld, dreigt die bepaling niet altijd op dezelfde manier te worden geïnterpreteerd.

Dit amendement strekt er dan ook toe een voorwaarde in te voeren, in die zin dat het gevaar niet alleen ernstig moet zijn, maar ook “ophanden”.

## N° 4 DE M. PIVIN ET CONSORTS

## Art. 4

**Au 2°, insérer les mots “et imminent” entre les mots “extrêmement grave” et les mots “qui menace la vie”.**

## JUSTIFICATION

L'article 4, 2°, du projet stipule que le danger doit “extrêmement grave” pour permettre aux fonctionnaires de police, dans l'exercice de leurs missions de police administrative de fouiller des bâtiments, leurs annexes ainsi que des moyens de transport.

La caractère de gravité, privé d'une condition temporelle, est susceptible d'entraîner une interprétation fluctuante de la disposition concernée.

Cet amendement vise dès lors à introduire une condition relative au caractère “imminent” du danger à côté de la qualification de la gravité du danger.

Philippe PIVIN (MR)  
 Sybille DE COSTER-BAUCHAU (MR)  
 Franky DEMON (CD&V)  
 Françoise SCHEPMANS (MR)  
 Katja GABRIELS (Open Vld)  
 Veerle HEEREN (CD&V)  
 Koen METSU (N-VA)